Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0424U000067

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-03-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Листопад Наталя Леонідівна

2. Natalia L. LYSTOPAD

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 13.00.04

Назва наукової спеціальності: Теорія і методика професійної освіти

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-04-2024

Спеціальність за освітою: 012 Дошкільна освіта

Місце роботи здобувача: КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД "ОДЕСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ"

Код за ЄДРПОУ: 37476030

Місцезнаходження: вул. Грецька, 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41. 053. 01

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.33.07

Тема дисертації:

1. Педагогічні умови формування цифрової культури студентів педагогічних коледжів

2. Pedagogical conditions for the formation of digital culture of students of pedagogical colleges

Реферат/анотація:

1. У дисертації подано теоретичне узагальнення і нове вирішення наукової проблеми формування цифрової культури студентів педагогічних коледжів, що дозволило обґрунтувати педагогічні умови, побудувати модель і розробити методику забезпечення процесу формування цифрової культури студентів педагогічних коледжів спеціальності 012 Дошкільна освіта, експериментально перевірити їх ефективність. Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні й експериментальній апробації педагогічних умов, моделі і методики формування цифрової культури студентів педагогічних коледжів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Наукова новизна здобутих результатів полягає в тому, що: вперше визначено та науково обґрунтовано педагогічні умови формування цифрової культури студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта (стимулювання майбутніх вихователів ЗДО до ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітній діяльності; організація комфортного і безпечного цифрового

освітнього середовища; використання в освітньому процесі професійно-зорієнтованого цифрового контенту та фасилітативна підтримка самостійного його розроблення здобувачами фахової передвищої педагогічної дошкільної освіти); розроблено модель (цільовий, методологічний, структурно-теоретичний, процесуальний, методичний, діагностувально-оцінювальний, результативний блоки) формування цифрової культури студентів педагогічних коледжів спеціальності 012 Дошкільна освіта; визначено і науково обґрунтовано зміст феномену «цифрова культура студентів педагогічних коледжів спеціальності 012 Дошкільна освіта» та його структуру в єдності когнітивно-операційного, мотиваційно-ціннісного і діяльнісно-праксеологічного компонентів; критерії оцінювання рівнів сформованості цифрової культури студентів педагогічних коледжів спеціальності 012 Дошкільна освіта (пізнавально-орієнтовний, особистісно-рефлексивний, професійно-творчий) із відповідними показниками; схарактеризовано рівні сформованості цифрової культури студентів педагогічних коледжів спеціальності 012 Дошкільна освіта (поглиблений, достатній, задовільний, низький); уточнено поняття «цифрова грамотність», «цифрова компетентність», «цифрова зрілість», «цифровий світогляд», «цифрове освітнє середовище педагогічного коледжу», «формування цифрової культури студентів педагогічних коледжів спеціальності 012 Дошкільна освіта», подальшого розвитку дістала методика підготовки фахових молодших бакалаврів у закладах фахової передвищої освіти. Практичне значення дослідження полягає в розробленні методики діагностики сформованості цифрової культури студентів педагогічних коледжів спеціальності 012 Дошкільна освіта й експериментальної методики формування цифрової культури студентів педагогічних коледжів спеціальності 012 Дошкільна освіта; оновленні системи самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти і розробленні комплексу самостійно-дослідницьких завдань для студентів коледжу спеціальності 012 Дошкільна освіта для набуття ними уявлень щодо формування їхньої цифрової культури; розкритті особливостей застосування інформаційно-комунікаційних технологій для формування цифрової культури студентів педагогічних коледжів спеціальності 012 Дошкільна освіта; розробленні методичних рекомендацій із дотримання правил кібербезпеки і захисту від негативних інформаційних впливів та соціальної відповідальності в роботі з професійно-зорієнтованим цифровим контентом, здійсненні рефлексії успішності застосування цифрового освітнього контенту; збагаченні змісту навчальних дисциплін («Інформатика», «Вступ до спеціальності (Технологія галузі 01 Освіта/Педагогіка)», «Інформаційні технології та технічні засоби», «Педагогіка») та педагогічної практики («Навчальна (психолого-педагогічна) практика», «Педагогічна практика») додатковими темами і завданнями, спрямованими на формування цифрової культури студентів педагогічних коледжів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Матеріали дослідження можуть бути використані в системі підготовки фахових молодших бакалаврів у закладах фахової передвищої освіти, а також стануть у нагоді під час проходження здобувачами фахової передвищої освіти ознайомлювальної й активної педагогічних практик, виконання курсових робіт; у системі вищої і післядипломної педагогічної освіти, неформальної і інформальної освіти майбутнього вихователя ЗДО.

2. The dissertation presents a theoretical generalisation and a new solution to the scientific problem of forming the digital culture of students of pedagogical colleges, which allowed to substantiate pedagogical conditions, build a model and develop a methodology for ensuring the process of forming the digital culture of students of pedagogical colleges majoring in 012 Preschool Education, and experimentally test their effectiveness. The purpose of the research is to theoretically substantiate and experimentally test the pedagogical conditions, model and methodology for the formation of digital culture of students of pedagogical colleges majoring in 012 Preschool Education. The scientific novelty of the results obtained is that: for the first time the pedagogical conditions for the formation of digital culture of students majoring in 012 Preschool Education are defined and scientifically substantiated (encouraging future educators of preschool educational institutions to effectively use information and communication technologies in educational activities; organising a comfortable and safe digital learning environment; use of professionally oriented digital content in the educational process, facilitative support in the independent development of digital educational content by applicants for professional pre-higher pedagogical preschool education); a model (target, methodological, structural and theoretical, procedural, methodological, diagnostic and evaluation, and resultant blocks) for the formation of digital culture of students of pedagogical

colleges majoring in 012 Preschool Education has been developed; the content of the phenomenon "digital culture of students of pedagogical colleges of speciality 012 Preschool Education" and the structure of digital culture of students of pedagogical colleges of speciality 012 Preschool Education in the unity of the following components: cognitive-operational, motivational-value and activity-praxeological are defined and scientifically substantiated; criteria for assessing the levels of digital culture formation of students of pedagogical colleges majoring in 012 Preschool Education (cognitive-oriented, personal-reflective, professional-creative) with corresponding indicators; the levels of digital culture formation of students of pedagogical colleges majoring in 012 Preschool Education (in-depth, sufficient, satisfactory, low) are characterised; the concepts of "digital literacy", "digital competence", "digital maturity", "digital worldview", "digital educational environment of a pedagogical college", "formation of digital culture of students of pedagogical colleges majoring in 012 Preschool Education" were clarified, and the methodology for training professional junior bachelors in professional higher education institutions was further developed. Practical significance of the research is to develop a diagnostic methodology for the formation of digital culture of students of pedagogical colleges majoring in 012 Preschool Education and an experimental methodology for the formation of digital culture of students of pedagogical colleges majoring in 012 Preschool Education; updated systems of students' independent work and development of a set of independent research tasks for college students majoring in 012 Preschool Education to help them gain an understanding of their digital culture; disclosing the peculiarities of the use of information and communication technologies for the formation of digital culture of students of pedagogical colleges majoring in 012 Preschool Education; development of methodological recommendations for compliance with cybersecurity rules and protection against negative information influences and social responsibility in working with professionally oriented digital content, reflection on the success of digital educational content; enriching the content of academic disciplines ("Informatics", "Introduction to the speciality (Technology of branch 01 Education/Pedagogy)", "Information Technologies and Technical Tools", "Pedagogy") and pedagogical practice ("Educational (psychological and pedagogical) practice", "Pedagogical practice") with additional topics and tasks aimed at forming the digital culture of students of pedagogical colleges majoring in 012 Preschool Education. The materials of the study can be used in the system of training of professional junior bachelors in institutions of professional higher education. The materials will be useful when students of professional higher education are passing introductory and active pedagogical practices, performing coursework; in the system of higher, postgraduate pedagogical education.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Інформаційні та комунікаційні технології

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Листопад Н. Л. Електронно-освітній контент як засіб розвитку цифрової культури студентів закладів фахової передвищої освіти. Теорія і практика підготовки майбутніх педагогів до інновацій в професійній діяльності : колективна монографія / О. А. Листопад, Т. Г. Постоян, О. А. Кудрявцева, І. К. Мардарова, Н. Л. Листопад, Н. М. Гуданич, М. В. Савченкова. Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. С 152-193.
- 2. Листопад О. А., Буханенко Н. Л. Індивідуальний стиль педагогічного спілкування як форма взаємодії суб'єктів освітнього процесу. Наша школа. № 5. 2006. С. 6–9.
- 3. Листопад Н. Л. Формування інформаційної культури майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки : зб. наук. пр. / за ред. проф. Тетяни Степанової. Миколаїв: МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2019. № 2 (65). С. 177□182. DOI: 10.33310/2518-7813-2019-65-2-177-182
- 4. Листопад Н. Модель формування цифрової культури студентів педагогічних коледжів. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Педагогічні

науки. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2022. Вип. 58. С. 79–89. DOI 10.31909/26168812.2022-(58)-9
- 5. Листопад Н. Л. Інформаційно-методичне забезпечення формування цифрової культури студентів засобами дистанційної освіти. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки. Глухів : ГНПУ імені Олександра Довженка, 2022. № 3 (50), Частина 1. С. 160–170. DOI: 10.31376/2410-0897-2022-3-50-160-170
- 6. Листопад Н. Л. Освітній медіапростір як засіб формування цифрової культури студентів педагогічних коледжів. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки. Глухів: ГНПУ імені Олександра Довженка, 2022. № 48. С. 173–179. DOI: 10.31376/2410-0897-2022-1-48-173-179
- 7. Листопад Н. Л. Педагогічні умови формування у дітей передшкільного віку вмінь здійснювати пошук інформації Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Сер. : Педагогічні науки, 2023, Вип. 3. С. 251–263. DOI : 10.31494/2412-9208-2023-1-3-251-263
- 8. Листопад Н. Л. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній підготовці майбутніх фахівців в умовах сучасного полікультурного простору. Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі: міжнародний журнал. Харбін: Харбінський інженерний університет, 2019. Випуск 2. С. 98–101.
- 9. Листопад Н. Л. Засоби формування цифрової компетентності як складової цифрової культури студентів педагогічних коледжів. KELM (Knowledge, Education, Law, Management). Instytut Spraw Administracji Publicznej. Lublin, 2023. № 5(57). P. 29–33. DOI https://doi.org/10.51647/kelm.2023.5.5
- 10. Листопад Н. Л. Проєктування цифрового освітнього середовища навчальної дисципліни. Modern engineering and innovative technologies, International periodic scientific journal. Germany, 2023. № 29. Part 3. P 40–45. DOI: https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-29-03-018
- 11. Листопад О. А., Буханенко Н. Л. Духовний розвиток особистості дошкільника. IV Всеукраїнські науково-практичні читання студентів і молодих науковців, присвячені педагогічній спадщині К. Д. Ушинського. Одеса: ПДПУ, 2006. С. 145–147.
- 12. Листопад О. А., Листопад Н. Л. Проблема розвитку творчої активності студентів у навчальному процесі. Управління якістю підготовки фахівців у вищій школі: історія, досвід, перспективи. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, (Одеса 14–15 листопада 2006 р.) Одеса: ПДПУ ім. К.Д. Ушинського, 2007. С. 58–61.
- 13. Листопад О. А., Листопад Н. Л. Особливості розвитку творчого потенціалу студентів. V Всеукраїнські науково-практичні читання студентів і молодих науковців, присвячені педагогічній спадщині К. Д. Ушинського Одеса, ПДПУ: 2007. С. 265–267.
- 14. Листопад Н. Л. Інноваційна діяльність педагога як фактор удосконалення навчального та виховного процесів в дошкільному навчальному закладі. Педагогіка в системі гуманітарного знання. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, (Одеса, 13–14 березня 2015 року). Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2015. С 195–197.
- 15. Листопад Н. Л. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців в умовах освітнього полікультурного простору. Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, (Одеса, 15–16 жовтня 2017 року). Харків: Право, 2017. С. 116–118.
- 16. Листопад Н. Л. Теоретичні засади впровадження інноваційних технологій в освітній процес дошкільного навчального закладу. Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм. Матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції, (Кременчук, 24 лютого 2017 року) Кременчук: Методичний кабінет, 2017. С. 171–173.
- 17. Листопад Н. Л. Формування інформаційної компетентності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів в умовах педагогічного училища. Проблеми якості дошкільної освіти і професійної підготовки майбутніх педагогів у вищій школі. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, (Одеса, 26–27 жовтня 2017 року). Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2017. С. 54–55.

- 17. Листопад Н. Л. Формування інформаційної компетентності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів в умовах педагогічного училища. Проблеми якості дошкільної освіти і професійної підготовки майбутніх педагогів у вищій школі. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, (Одеса, 26–27 жовтня 2017 року). Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2017. С. 54–55.
- 18. Листопад Н. Л., Фортунова Н. І. Формування інформаційної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Інновації та їх місце в модернізації дошкільної та професійної освіти. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, (Одеса, 25–26 жовтня 2018 року). Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2018. С 74–75.
- 19. Листопад Н. Л. Виховання культури використання комп'ютера у дітей старшого дошкільного віку. Інновації в професійній діяльності педагога: проблеми, теорія, практика. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, (Одеса, 17–18 жовтня 2019 року). Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. С. 99–101.
- 20. Листопад Н. Л. Інформаційна культура вихователів закладів дошкільної освіти. Актуальні проблеми сучасної дошкільної та вищої освіти. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, (Одеса, 29–30 жовтня 2019 року). Одеса: Бондаренко М. О., 2019. С. 168–170.
- 21. Листопад Н. Л. Формування медіаграмотності майбутніх вихователів ЗДО. Сучасні тренди розвитку освіти: перспективи і здобутки. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, (Одеса, 27–28 жовтня 2020 року). Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2020. Ч. І. С. 62–64.
- 22. Листопад Н. Л. Формування інформаційно-цифрової компетентності дітей передшкільного віку. Сучасні виклики і актуальні проблеми підготовки майбутніх педагогів до інновацій в професійній діяльності. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. (Одеса, 25–26 жовтня 2022 року), Ч. І. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. С. 160–170.
- 23. Листопад О. А., Листопад Н. Л. Педагогічний інструментарій формування цифрової культури майбутнього педагога. Традиційні та інноваційні підходи розвитку сучасної освіти в Україні. Матеріали VI всеукраїнської науково-практичної конференції, (Одеса 01–02 грудня 2022 року). Одеса: КЗ «ОФПК», 2022. С. 78–83.
- 24. Листопад Н. Л. Мультимедійні освітні матеріали з динамічною графікою. Technique and technology of the future '2023. International scientific conference, (Germany, Karlsruhe, 2023). Karlsruhe: Sergeieva&Co, P. 67–70.
- 25. Листопад Н. Л. Інноваційні технології навчання як чинник інтенсифікації навчально-пізнавальної діяльності студентів. Наша школа. 2012. № 2. С. 22–25.
- 26. Листопад Н. Л. Дошкільний вік – початкова сходинка до духовного розвитку особистості. Виховання і культура. 2013. № 1. С. 23–26.
- 27. Листопад Н. Л. Формування професійної компетентності студентів шляхом впровадження інформаційних технологій. Наша школа. 2013. № 3. С. 54–56.
- 28. Листопад Н. Л. Педагогічні умови формування комп'ютерної грамотності дітей старшого дошкільного віку. Педагогічна спадщина Костянтина Дмитровича Ушинського у вимірі сучасної освіти: збірник наукових статей. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. С. 77–81.
- 28. Листопад Н. Л. Педагогічні умови формування комп'ютерної грамотності дітей старшого дошкільного віку. Педагогічна спадщина Костянтина Дмитровича Ушинського у вимірі сучасної освіти: збірник наукових статей. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. С. 77–81.
- 29. Листопад Н. Л. Цифрова компетентність в методичній діяльності педагогів у системі дошкільної освіти. Педагогічна освіта у вимірі інноваційних освітніх реалій: збірник наукових статей. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2021. С. 102–106.
- 30. Листопад Н. Л. Використання цифрових технологій у формуванні цифрових еталонів на заняттях з дітьми середнього дошкільного віку. Дошкільна, початкова і вища освіта: реалії та перспективи: збірник наукових статей. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. С. 69–73.

- 31. Листопад Н. Л. Інформаційно-комунікаційні технології як засіб корекції фонетико-фонематичного недорозвинення мовлення у дітей з дизартрією. Сучасний освітній процес: сутність та інноваційний потенціал: збірн. наук. статей. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. С. 77–80.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0114U007157

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Княжева Ірина Анатоліївна

2. Iryna A. Kniazheva

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: ORCID ID: 0000-0001

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковшар Олена Вікторівна

2. Olena V. Kovshar

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний інститут

Код за ЄДРПОУ: 02125177

Місцезнаходження: ПР.ГАГАРІНА,54, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 32408, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чекан Оксана Іванівна
2. Oksana I. Chekan

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Мукачівський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 36246368

Місцезнаходження: вул. Ужгородська, буд. 26, Мукачеве, Мукачівський р-н., 89600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Богуш Алла Михайлівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Богуш Алла Михайлівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Княжева І. А.
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна